

Institutionen för Hälsa och Lärande

TENTAMEN/OMTENTAMEN

Kurs: Förskrivningsrätt för vissa läkemedel

Delkurs: Salstentamen 2

Kurskod: BM531G

Högskolepoäng för tentamen 1 hp

Datum: 2025-04-25

Skrivtid KL 08:15-13:00

Ansvarig lärare: Cathal O'Hare

Berörda lärare: Cathal O'Hare

Hjälpmedel/bilagor

Övrigt

- **Skriv direkt i tentan.**
- **Om utrymmet inte räcker till på en fråga, skriv på baksidan av samma papper.**
- Tänk på att **skriva tydligt!**

Anvisningar	☐	Ta nytt blad för varje lärare
	☐	Ta nytt blad för varje ny fråga
	☐	Skriv endast på en sida av papperet.
	☒	Skriv namn och personnummer på samtliga inlämnade blad.
	☐	Numrera lösbladen löpande
	☒	Använd inte röd penna.
	☒	Markera med kryss på omslaget vilka uppgifter som är lösta.

Poänggränser: 60% är Godkänt

Skrivningsresultat bör offentliggöras inom 18 arbetsdagar

Lycka till!

Antal sidor totalt

Namn: _____

Personnummer: _____

Immunologi 4 p

1. Ange en funktion av komplementsystemet (komplementproteiner). (1p)
2. Inflammation karakteriseras av tre symptom; smärta, rodnad och svullnad. Välj ett symptom och redogör för hur symptomet uppkommer. (1p)
3. Beskriv kortfattat vilken funktion B-celler och T-celler har i immunförsvaret. (2p)

Namn: _____

Personnummer: _____

Vaccinologi 11p

4. Är följande påståenden sanna eller falska. Du får 0.5 poäng för varje rätt svar, -0.5 poäng för felaktigt svar och 0 poäng om du lämnar frågan obesvarad. (5p)

	Påstående	Sant/Falskt
1.	Vaccination och passiv immunisering är samma sak.	
2.	Alla vaccin ger lika god skyddseffekt, oavsett om de är levande eller avdödade.	
3.	Vacciner med avdödat smittämne orsakar oftare biverkningar än levande försvagade vaccin.	
4.	Adjuvaner tillsätts ofta till avdödade vaccin för att förstärka immunsvaret och därigenom öka bildningen av minnes-B-celler som kan producera antikroppar vid framtida exponering för smittämnet.	
5.	Barn som har blivit vaccinerade mot ett visst smittämne får alltid lika bra immunologiskt minne som de barn som genomgått sjukdomen.	
6.	Vaccination mot ett smittämne ger i många fall ett gott immunologiskt minne, men det är ofta inte lika starkt eller långvarigt som det som utvecklas efter en genomgången infektion	
7.	Ett stort antal välgjorda vetenskapliga studier har visat att det inte finns något samband mellan MPR-vaccin och autism.	
8.	Influensavaccination måste upprepas årligen, bl.a. eftersom viruset förändras över tid.	
9.	Alla individer svarar likadant på ett vaccin.	
10.	Efter vaccination är det vanligt med lätt rodnad, svullnad eller ömhet vid injektionsstället som ett resultat av kroppens inflammatoriska reaktion.	

6. Vi antar att R_0 för en viss sjukdom är 4.
a) Hur stor andel (I_c) av befolkningen skulle behöva vara immuna för att flockimmunitet skall råda? Visa din uträkning (1p).

HÖGSKOLAN
I SKÖVDE

Namn: _____

Personnummer: _____

b) Vad innebär ett R_0 -värde och vilka två förutsättningar skall egentligen vara uppfyllda för att ett R_0 -värde skall kunna skattas (2p)?

c) Förklara vad som menas med flockimmunitet och hur det bidrar till att skydda en befolkning mot smittsamma sjukdomar (1p).

7. Förklara varför rotavirusvaccin administreras oralt för att uppnå skydd mot infektion. (2p)

Namn: _____

Personnummer: _____

Vaccination 11p

8. Ge exempel på två olika grupper av vacciner och ange ett typ av vaccin från respektive grupp. (2p)

9. Ange vad som är viktigt att tänka på när det gäller vaccinationstekniken på de små barnen som är under 1 år, beskriv hur du går till väga vid vaccineringen och motivera varför? (2p)

10. Alla vacciner kan ge biverkningar. Ange 2 st biverkningar som är vanliga oberoende av vilket vaccin du ger. (1p)

11. Ange två olika varianter av Influensavaccin. (1p)

HÖGSKOLAN
I SKÖVDE

Namn: _____

Personnummer: _____

12. Alla gravida rekommenderas vaccination mot Covid 19. Ange när under graviditeten som det är lämpligast att bli vaccinerad mot Covid 19 och varför. (2p)

13. En patient, vuxen person ringer till din VåC och önskar grundvaccineras mot Difteri och Stelkramp. Hen är ej vaccinerad sedan tidigare. Beskriv hur du informerar patienten om hur du tänker lägga upp vaccineringen med dosintervall och när första påfyllnadsdosen bör ges. (2p)

14. Tuberkulos (TBC) är en av världens mest spridda sjukdomar. I Sverige arbetar vi preventivt med TBC. För att vi ska kunna påvisa immunsvaret mot tuberkulosantigen görs det i Sverige ett PPD test.

Ringa in eller stryk under vilka fyra påståenden som är rätt. 0,25/rätt svar (1p)

1. 0,1ml injiceras intrakutant på underarmens ovansida.
2. Indurationens diameter mäts efter 48 -72 timmar.
3. PPD- svaret skall anges i cm.
4. TU = Tuberculin units
5. Injektionsstället för PPD:n skall ej tvättas med sprit innan testet.
6. Injektionstekniken vid PPD, nålens öga skall vara riktad nedåt.
7. En reaktion mot tuberkulin är en förhårdnad på huden som man läser av genom att fotografera.
8. PPD är förkortning på perforerande protein distalt of tuberculos.